

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 18

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Brunlunes

Emne: Juletre og julekalm

Bygdelag:

Oppskr. av: Kristin Brasheim

Gard: Thorsheim

(adresse): Halle pr. Larvik

G.nr. 10 Br.nr. 2

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Eiga røynsle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- 1/ Juletre er almindertlig i vår bygd. Juletre blir brukt i hvert hjem.
- 2/ Når en først brukte juletre kan jeg ikke få greie på. Mor fortalte de brukte juletre fra den tid hun husket.
Hun var født år 1855
- 3/ For 60 år siden var det alltid juletre på skolerne. Jeg er født i 1882 og da jeg gikk på skolen var det alltid juletre på skolen om jule, med juletre fest for barn og foreldre
- 4/ Jeg har ikke hørt om at mann pyntet stuen med grønt før den tid mann brukte juletre
- 5/ En pynter ikke stuen med grønt utenom juletreet
- 6/ Juletreet er som regel $1\frac{1}{2}$ - 2 meter
- 7/ Juletreet er pyntet med glaskuler, flag, glitter, kulørt papir som er oppklippet og tred som kurver, og i strimler, samt julelys.

- 8/ Juletreet blir pyntet i fellestak av barn og foreldre
- 9/ Treet står fritt på gulvet så familien kan gå rundt det.
Hos gamle og ensolige folk blir det gjerne brukt små juletrær som står på bordet
- 10/ Lysen på ^{blet tent} treet ved 6 tiden om julekvellen og da blir julegaverne utdelt. Lysene blir slukt og tent flere ganger om kvellen.
Om nyttårsaften blir det alltid tent lys på juletreen og gått rundt det og sunget julesanger. For ble det også brukt om kongersaften, men ikke nå
- 11/ En går rundt treet og synger jullesalmer og andre julesanger
- 12/ Treet blir stående til Syvendag jul
- 13/ Syvendag blir lysene tent og en går da rundt det og synger. Når barna er litt større høster de treet og pakker ned julestasen til neste julaften
- 14/ Fler blir alltid brukt grantré
- 15/ Det har ikke blitt brukt erstatning her da det er rekkelig med smagran inn til innmark som må vekryddes
- 16 Kl. 4 eft. blir fantelestang oppreist ofte to, en på hver side av hoveddøren, den er av gran og må rekke over taksegge.
Den blir kvistet så det bare er en m. ukvistet igjen på toppen. Det blir påsurret to kvarebann. For når fantelestangen var reist skulle mann inn og ha den første juledrammen
- 16/ Jeg har ikke hørt om at noen husker noe om julekalen